

HABERLER

C. H. P. nin VI. Büyük Kurultayı

C. H. P. VI. Büyük Kurultayı 8.VI.1943 te Fakültemiz binasında Millî Şef'imiz ve Parti'nin Değişmez Genel Başkan'ı İsmet İnönü'nün tarihî nutku ile açılmıştır. Millî Şef büyük memleket meselelerini kuvvetli bir şekilde belirttikten, Meclis, Hükümet ve Parti'nin yüksek yapıcı faaliyetlerini gözden geçirdikten sonra nutkunu şu tarihî sözlerle bitirmiştir:

"Bugün için olduğu gibi gelecek zamanlar için de bizim en büyük meselemiz, Türk milletinin ileri ve kudretli bir insan cemiyeti olarak, ihtiyaçlarını, sarsılmaz bir azimle hiç bir engel karşısında yılmadan çabuk bir surette temin etmektir. Gelecek zamanlar için çalışma kararımız, hem usulde, hem vasıtada, en geniş fedakârlıkları göze almak esasına dayanmalıdır. Büyük Kurultay, Türk milletinin aziz ülküleri için tükenmez bir kaynaktır. Hizmetinde bulunduğumuz Büyük Millet'in faydasına yaramayı ve onun memnunluğunu kazanmayı, hayatımızın tek bahtiyarlığı sayıyoruz."

Bundan sonra reislik divanı ve encümenler seçilmiştir, ertesi gün encümenlerde çalışılmış, ayın 10 unda ikinci umumî toplantı yapılmış ve böylece bir gün encümen çalışmaları ertesi gün umumî toplantı halinde Kurultay bir hafta devam

ederek 15.VI.1943 de sona ermiştir. Son toplantıda Sayın Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu iç ve dış durumu inceleyen veciz bir nutuk vermiş ve sözlerini şu umdeleri saymakla bitirmişlerdir:

1 — Türküz, Türkçüyüz ve her gün biraz daha Türkçü olacağız;

2 — Her işimizde hâkim bir ruh olacak: Terakkî ve medeniyet ruhu;

3 — Türk Milletinin irade kaynağı olan Ebedî Şef Atatürk aramızda yaşıyor ve daima yaşayacaktır;

4 — Devletimizin ve Parti'mizin başı Millî Şef İnönü bütün varlığımızın hem başı ve hem de kalbidir."

Bundan sonra Değişmez Genel Başkan İsmet İnönü kürsüye geleerek C. H. P. nin VI. Kurultayını coşkun bağlılık gösterileri arasında kısa bir söylevle kapamışlardır. Millî Şef Fakülteden ayrılmadan önce şeref defterine koydukları imzalarıyla Fakülteye VI. Kurultayın ölmez bir hatırasını bırakmak lûtfunda bulunmuşlardır.

Fakülte Mezunlarının veda çayı

28. VI. 1943 Pazartesi günü saat 17 de Fakültenin bu yıl mezunları, Fakülte'nin büyük holünde bir veda çayı vermişlerdir. Sayın Maarif Vekilimiz Hasan-Âli Yücel

A. Ü. D. T. C. Fakültesi Dergisi F : 13

ile Maarif Müsteşarının ve yüksek Öğretim Müdürünün de şereflendirdikleri bu çayda Maarif Vekilimiz okurlar ve profesörlerle samimî konuşmalarda bulunmuşlar ve toplantı 19.30 a kadar sürerek çok neşeli bir hava içinde geçmiş, grup halinde fotoğraf çıkartılmıştır. Bu arada mezun talebeler adına Bayan Resan Taşcıoğlu, hocalarına mezun arkadaşlarının duygularını bildiren bir hitabede bulunmuş ve Fakülte Dekanı Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu da kendilerine teşekkür etmiş, hayatta başarılar ve sağlıklar dileyerek mukabelede bulunmuştur.

İstanbul Üniversitesi Devletler Hukuku Türk Enstitüsü açıldı

14. V. 1943 de İstanbul Üniversitesi konferans salonunda büyük bir törenle Hukuk Fakültesine bağlı olarak bir "*Devletler Hukuku Türk Enstitüsü*," açılmıştır. Fakültemiz yeni *Enstitü*'ye verimli ve başarılı bir gelecek diler.

Hüseyin Rahmi Gürpınar günü

Büyük realist romancımız Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın sanat hayatı ve edebî şahsiyetini gençliğe tanıtmak için 15. V. 1943 de Üsküdar Halkevi'nde çok güzel bir gün tertip olunmuştur.

Değerli matematikçi Şükrü Sayan'ın ölümü

9. V. 1943 de tanınmış matematikçimiz Salih Zeki'nin yetiştirdiği değerli matematikçilerimizden Şükrü Sayan'ı kaybettik. İstanbul'da Fen Fakültesi'nde otuz yıla ya-

kın feyizli bir tedaris hayatından sonra on yıldan beri de Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü'nde matematik okutan Şükrü Sayan'ın hatırasını saygı ile anmak bir borçtur.

Prof. Hulubei'in konferansı

Bükreş Üniversitesi Rektörü "Moldavium," kâşifi Fizik-Kimya alanındaki araştırmalarıyla tanınmış bilgin Prof. Hulubei, 22. V. 1943 cumartesi günü saat 16 da Fakültemizin konferans salonunda "*En son araştırmalara göre unsurların sınıflanması*," konusu üzerinde değerli bir konferans vermiştir. Konferanstan önce Fakülte Dekanı Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu sayın Rektörü misafirler ve dinleyicilere aşağıdaki kısa söyleyle takdim etmiştir:

"Son yüz yılın ilimde pek büyük başarılar kaydettiği şüphesiz hepimizin malûmudur. Bugün, bu sayede dış âlemin yapısını bundan kırk elli yıl öncekinden çok daha iyi biliyoruz. Bir yandan Makrokosmosun ne gibi kanunlara uyduğunu daha güzel kavradığımız gibi, Mikrokosmos'un da sırlarına gün geçtikçe daha ince, daha aydın bir şekilde vakıf oluyoruz. Bu sırların çözümünü her memlekette çalışan bir çok değerli, geniş görüşlü kürsü ve lâboratuvar adamlarına borçluyuz.

İşte bugün, bunlar arasında ilk safta gelenlerden olan Bükreş Üniversitesi Rektörü, çok sayın profesör Horia Hulubei'yi size takdim ile şeref ve sevinç duyuyorum.

Profesör Hulubei, bize: "en son araştırmalara göre unsurların sınıflanması," *La Classification des*

Elements dans les recherches modernes, hakkında bir konferans-verrecektir. Bunda sayın Profesörün maddenin bünyesini meydana çıkarmak hususundaki kendi fizik-kimya araştırmalarından da bizi haberdar edeceği şüphesizdir. Sayın Profesöre sözü bırakırken, kendilerine Fakültemiz ve aydınlarımız adına teşekkür etmeği bir borç biliirim.,,

Gazi Terbiye Enstitüsü U. matematik öğretmeni Celâl Saraç tarafından Dilimize çevrilen konferans yakında Dergimizde çıkacaktır. Fakültemizde Prof. Hulubei şerefine ayrıca bir çay ziyafeti verilmiş ve seçkin davetliler bu çayda hazır bulunmuşlardır.

Prof. E. Pittard'a altın madalya verildi

Tanınmış Antropoloji âlimi Cenevre Üniversitesi eski rektörü Prof. Eugène Pittard'a 21. V. 1943 de Cenevre'de "Athénée,, salonunda törenle Cenevre Coğrafya Cemiyeti'nin *Arthur Claparède* altın madalyası verilmiştir. İlmî hayatı boyunca sahasına ait ilmî 500 e yakın yayında bulunmuş olan, Türkiye'yi yakından tanıyan ve seven, memleketimizde Antropoloji ve Prehistorya bakımından araştırmalarda bulunan dostumuz sayın Profesörü bu vesile ile candan tebrik ederiz.

Prof. İfor Evans'ın Konferansı

Londra Üniversitesi profesörlerinden İfor Evans 24. V. 1943 te Fakültemizde *İngiliz Edebiyatında değişmez temayüller* adlı konferan-

sını çok kalabalık bir dinleyici kütlesi önünde vermiştir.

Profesör sözlerine, İngiliz edebiyatının (çok kere tekrarlandığı gibi) XIV. yüz yılda Chaucer ile başlamadığını, bundan önce de 600 yıllık bir geçmişi olduğunu söylemekle başlamış ve devamla demiştir ki: o zamandanberi devam edegelen edebiyatımızın bir hususiyeti mücerret fikirlere değil, ferde karşı gösterdiği alâkadır. Biyografi nevine rağbet etmemiz bundandır. İngiliz ruhunun edebiyatta da yankısını bulan diğer bir özelliği, uzlaştırıcılığdır. Bu uzlaştırıcılık ise diğer bir hususiyete yol açıyor ki o da İngiliz edebiyatının ahlâk meselelerine olan ilgisidir. Ancak, bu İngiliz eserleri baştan başa ciddilik gayretindedir demek değildir. Bilâkis bütün eserlerimiz her şeyi hoş gören bir mizaha yer verir. Nitekim İngilizler kendi kendilerine de gülmekten çekinmezler. Bu, bir tecrübenin bir başkasına kıyasen ifadesidir. Bu harpten sonraki edebiyatımızın hususiyetlerini ise harpten edindiğimiz tecrübeler tâyin edecektir.

Coğrafya olayları

İstanbul Coğrafya Enstitüsünün Ankara'yı ziyareti ve Üniversiteler arası Geziler. — 23 Nisan, Millî Hakimiyet ve Çocuk Bayramı'ndanberi geçen zaman bizim için, coğrafya olayları bakımından hareketli bir devre olmuştur. Geçen sayımızda bildirildiği gibi, İstanbul Üniversitesinden büyük bir talebe gurubu, 23 Nisan bayramı tatilinden faydalanarak, başlarında asistanları

İsmail Yalçınlar ve Sırrı Erinç olduğu halde, Ankara'ya gelmişlerdir. Burada Devlet Merkezinin muhtelif bilim müesseseleri, enstitüleri gezilmiş, kaleye çıkılarak şehrin kuruluşu gözden geçirilmiş, Orman Çiftliğine, Çankaya ve Baraj'a gidilmiştir. Yalnız Çankaya'ya yapılan kısa öğretim gezintisine iştirak edebildiğim bu ziyaret bana ötedenberi özlediğim, Üniversiteler arası bilimsel coğrafya gezilerini düşündürdü. Coğrafyanın gelişmesine önem veren memleketlerde, bu dersin öğretiminde geziler ayrı bir yer tutmakta, bundan başka müşterek geziler tertibi maksadiyle üniversiteler arasında iş birliği yapılmaktadır. Meselâ: Fransa'da üniversiteler arası ilk gezi, bundan 38 yıl önce, 1905 de yapılmıştır. O zamanlar Rennes Üniversitesinde Profesör olan de Martonne her yıl muhtelif coğrafya enstitülerinden seçilecek, muayyen sayıda çalışkan ve kabiliyetli talebeyi bir araya getiren, bir kaç günlük geziler yapılması fikrini ortaya atmış ve ilk gezi Brötanya'da (1-6/Haziran/1905) ve sekiz üniversiteye mensup 28 kişilik bir kabile ile yapılmıştı. Jeolog ve botanikcilerin de iştirakiyle o zamandanberi, her sene bir başka bölgede yapılagelmekte olan, hattâ memleket dışına da teşmil edilen¹ bu türlü gezilerin ayrı ayrı üniversitelerde müşterek gaye için, yani yurdun tanınması ve coğrafya biliminin gelişmesi için çalışanları bir araya getirmek, öğretimde paralel bir yürüyüş temin

¹ 1936 da bir Alman üniversiteli gurubu memleketimize gelerek Trabzon - Van arasında Coğrafya gezisi yapmıştı.

etmek, talebenin başka başka coğrafyacılara görüş ve düşünüş tarzlarını mukayese etmelerini mümkün kılmak, coğrafya çalışmalarına hız vermek gibi esaslı faydaları vardır. Umarım ki, Ankara ve İstanbul üniversiteleri de bu türlü bilim faaliyetlerine başlamakta gecikmeyeceklerdir. Bu yolda biz dünyanın en bahtlı memleketlerinden biri olmakla mesuduz. Maarif Vekillliğimiz şimdiye kadar yurt gezilerine lâ-yık oldukları değeri vermekten geri durmamış ve şükranla kaydetmeliyiz ki, her zaman en kuvvetli yardımları bahşetmiştir. Bu bakımdan programlı ve müşterek yurt gezilerinde karşılaşacağımız hiç bir güçlük mevcut değildir.

* * *

Faik Sabri Duran'ın ölümü. — Geçen günlerin diğer bir olayı memleketimizde Coğrafya alanında büyük hizmetlerde bulunmuş olan Faik Sabri Duran'ın ölümüdür. Faik Sabri bir senedenberi hasta idi. Geçirdiği bir yarım felci atlatmış olmasına rağmen Galatasaray'daki derslerine devam edememekte, ancak kütüphanesinde çalışabilmekte idi. Bu defa, yeni bir felç darbesi ne yazık ki vakitsiz bir ölümle neticelendi ve değerli coğrafyacı 7.5.1943 sabahı ebediyete intikal etti.

1882 de doğduğuna göre, 61 yaşında bulunan Faik Sabri muharrir yapılmış bir insandı. 1900 de Mülkiye idadisini bitirip, yabancı dil bilgisini ilerletmek maksadıyla bir müddet St. Benoit'ya devam ettikten sonra matbuat hayatna atılmıştı. 1908 de hayatında yeni

bir safha açıldı. Meşrutiyetin ilânı akabinde Avrupa'ya tahsile gönderilen ilk talebe kafilesiyle Paris'e gitti ve Sorbonne'da tahsilini bitirdikten sonra, 1912 de memlekete dönerek öğretmenlik mesleğine girdi. 1913 den 1920 ye kadar bir çok orta ve yüksek okullarda öğretmenlik, Darülfünunda profesörlük yaptı. Paris ve Londra'da geçen 1920 ile 1926 arasındaki yıllarda öğretmenlik hayatı fasilaya uğradı, fakat muharrirlik faaliyeti devam etti. 1926 da memlekete döndükten sonra, muhtelif idari işlerde çalıştı; nihayet Galatasaray lisesi Coğrafya öğretmenliğine naklolundu. Son vazifesi bu idi; ve Türk coğrafya kurumunun genel merkez heyeti azası bulunuyordu.

Bir az evvel işaret edildiği gibi, Faik Sabri Duran'ın hayatında muharrirlik ve coğrafyacılık beraber yürümüştür. Bununla beraber, meslek hayatının 1909 a kadar olan safhasında onu hikâyeci, Roman muharriri ve mütercim, gazeteci olarak görüyoruz. Avrupa tahsili esnasında ve ondan sonra coğrafyaya intisap etmiştir. Coğrafyaya üç yoldan hizmet etti: bir çok talebe yetiştirdi. Bu gün okullarımızda çalışan coğrafya öğretmenleri ya bizzat talebesi yahut talebesinin talebesidir. Bir çok okul kitapları hazırladı; duvar hartaları, atlaslar meydana getirdi. Halk kültürünü artırmaya yarıyacak seyyahi ve fenni yardımcı eserler telif etti, makaleler yazdı. Geniş bilgisi vardı ve iyi bildiği Fransızca ve İngilizce ile yüksek muharrir kabiliyetleri sayesinde kolay, çok ve güzel yazıyor, yazdıklarını her kese seve seve okutuyor-

du. Eserlerinin mahiyeti ve gördüğü rağbet bakımından, Ahmet Refik'le mukayese olunabilir. Kültür tarihimizde Ahmet Refik'in tarihi, Faik Sabri'nin coğrafya'yı temsil ettiği bir devir vardır. Coğrafya öğretiminde bu devir Faik Sabri'nin kitapları ile, 1913 de başlar. Bilhassa Fransızca eserlerden faydalanarak telif ettiği kitaplar evvelkilere nazaran şekli, muhtevası, metni, metodu bakımından büyük bir yenilik teşkil eder. Coğrafya öğretiminin başlıca yardımcılarından biri olan resmi, grafiği hiç ihmal etmemiş, eserlerinde bol resim kullanmıştır. Evinde zengin resim koleksiyonları vucuda getirdiğini iştirdik. Tedrisatında da bu önemli vasitadan, bizzat çizdiği güzel grafiklerden her zaman faydalanırdı.

Faik Sabri halûk, kibar, intizamı çok sever ve cidden çalışkan bir insandı. Hastalığı dahi yazı yazmasına engel olamamıştı. Son yazısını ölümünden iki gün evvel hazırlamıştır. Ölümünden bir gün sonra, 8.5.1943 tarihli Tan gazetesinde çıkan bu yazı, "Panama kanalı önündeki bir tehlike kaldırılıyor... Martinik adası ve Amerikalılar," başlıklı makedir.

Coğrafya öğretiminde yeni bir devir açmış olan Faik Sabri Duran'ın, böyle ömrünün en verimli, en olgun bir çağında aramızdan ayrılışı memleket için büyük bir kayıptır.¹

¹ Kendisi hakkında şimdiye kadar başlıca yazılar: 9-5-1943 tarihli Tan, Akşam, Vakit gazeteleri ile 10-5-1943 tarihli Ulus, 12-5-1943 tarihli Tan ve 18-5-1943 tarihli Cumhuriyet gazetelerinde çıkmıştır.

Türk Coğrafya kurumu meslek haftası. — İlk toplantısını geçen yıl, 1942 Martında yapmış olan Türk Coğrafya Kurumu Umumi Merkez Heyeti bu Mayısın son haftası içinde ikinci defa olarak toplandı ve bu münasebetle bir *meslek haftası* tertib etti. Geçen yılın toplantısından sonra, birer hafta ara ile verilen dört konferansa mukabil, bu sene 5 güne 11 münakaşalı konferans sığıştırılmıştı. İstanbul Jeoloji ve Coğrafya Enstitülerinin de iştirâkiyle yapılan bu konferanslar Ankara bilim muhiti için cidden önemli bir olay teşkil etmiştir.

Aynı zamanda Fakültemiz Coğrafya Enstitüsü kollokviumlarını ihtiva eden meslek haftası 24.V.1943 pazartesi günü Maarif Vekilimiz Hasan Âli Yücel'in bu olayın önemini belirten sözleri ile açılmıştır. İlk konferansı veren Ord. Prof. İbrahim Hakkı Akyol, *son yer depremleri* konusunda bilhassa son Kelkit vadisi depremi üzerinde durmuş ve coğrafyacıların hedefi depremlerin yakın sebeplerini araştırmak olmadığını, olayları doğru bir şekilde tesbit ve buna karşı alınacak tedbirleri aramak olduğunu tebarüz ettirmiştir. Deprem âmilleri diye ileri sürülen ulu orta spekülasyonlara girmekten daha önemli olan cihet, deprem bölgelerinde, ev inşasında değişiklikler yapmak zuretidir. Alüvyonlu yumuşak topraklar üzerinde, yahut sert taşlı arazide, fakat temelsiz ev yapmak depremi adeta çağırarak demektir. İncelenen bölgelerde en az zarar gören yapılar sağlam yer üstünde, hafif ve sağlam yapılardır. Bu işlerde mühendislerin jeologlarla işbir-

liği yapması ve Japonya gibi sıkı deprem gören ülkelerin tecrübelelerinden faydalanmak gerektir.

Aynı gün öğleden sonra, Prof. Dr. H. Louis *Köroğlu dağları* adlı konferansını verdi. Profesör, bu adı doğuda Kızıl Irmakla batıda Sakaryanın dışı doğru meydana getirdikleri yayların, arasında, takribem 400 kilometre uzunluktaki reliefee teşmil ediyordu. Bu dağları batı, orta, doğu bölümlerine ayırarak üç kısımda mütalea etti. Buradaki beşeri ve ekonomik olayların *Dağlılık* karakterini de ortaya koyarak, toplu bir mevzii coğrafya etüdü verdi.

25 Mayıs Salı günü Ord. Proff. Hamit Nafiz Pamir ve Prof. Hamit Sadi Selen'i dinledik. Prof. Hamit Nafiz Pamir'in konusu *Bingöl dağları* idi. Konferansçı yüksek olmasına rağmen yassı bir dağ olan ve kolay çıkılan Bingöl'deki göllerin karışık menşeli ve bilhassa ömleleri molozlarla kapanmış pek küçük set göllerinden ibaret olduğunu söyledi. Bunlar arasında buz yalağına atfolunabilenler mahduttur. Hayvancılık bakımından büyük bir *yayla* olan Bingöl, stratigrafisinde oligosen alçı taşı serisi, neojen tortulları ile bu devre ait indifâların hasılası olan bazaltik lavlar önemlidir. Zevkle dinlenen konferansında, alanın jeolojik ve tektonik tarihini de ele alan Profesör, İç Anadolu Bolkar dağı yayına bağladığı Bingöl dağlarının Jeoloji ve paleo-coğrafyasını tanıtmış oldu. Prof. Hamit Sadi Selen, Türkiye'nin Yol Sistemi konusunda, yolların yerleşme ile ilgisi üzerinde durarak, yol sistemini kara yolları, deniz yolları ve hava yolları diye

ayırıldı ve insan eliyle yapılan bu tesislerdeki, bilhassa demiryolları üzerindeki faaliyeti, meydana getirmiş olduğu hartaların da yardımıyla, tebarüz ettirdi.

26 Mayıs Çarşamba günü Cemal Arif Alagöz, *Türkiye'de dağılık yerleşmeler* konusunu inceledi. Muvakkat ve sabit olmak üzere ayırdığı on yerleşmeyi (Kom, mezraa, yayla, ağıl, mandıra, bağ, çiftlik, dam, mahalle, tol) projeksiyondan da faydalanarak tanıttı. Prof. Ahmet Ardel ise *Güney Doğu Marmara havzaları* konusunda Yenişehir, Bursa ve İnegöl havzalarını ele aldı. Bu çukur alanların tabanını teşkil eden ova ile çevresini *havza* terimiyle ifade ediyordu. Jeoloji bakımından, neojen tortulları ile dolmuş bulunan bu havzaların sonradan epeyjenik hareketler neticesinde kazıldığını ve yeniden oldukça kalın (100 metreden fazla) alüvyonlarla doldurulmuş olduğunu gösterdi. Aynı gün öğleden sonra, Ferruh Sanır, *Mürted Ovasının morfolojisi* konusunu izah etti. Ankara'nın batı yanı başında, 30 kilometre uzunluk ve 6-8 Km. genişliğinde olan bu ova miosen sonra iki defa dolmuş ve iki defa boşalmış (sonuncu safha düşünülerek boşalmakta olan) bir tektonik oluktur. Ovanın morfolojik tekâmülünü araştırırken dikkate değer bir antesedens olayı da tesbit etmiş bulunan konferansçı, bu tekâmülde rol oynayan hareketlerin üçüncü zamandan sonra durmadığı gibi önemli bir sonuca varmıştır.

27 Mayıs perşembe günü, Prof. Ali Tanoğlu'nun konferansı *Türk*

Ziraatında toprak ve su problemi konusu üzerine idi. Konferansta problemin önemi ortaya kondu ve Türkiye'de yağmurun gösterdiği büyük değişiklikler, suni sulama ve kuru ziraat (dry farming) usullerinin lüzumu incelendi. Kendisinden sonra Reşat İzbırak *Korumaz ve Hınzır Dağlarını* jeomorfoloji bakımından mütalea etti. Kayseri doğularında Kızıl ırmakla Zamanti arasında su bölümü çizgisi vücade getiren ve birbirinin temadisi olan bu dağlarda neojen tabakalarını çok yükseklerde bulan konferansçı, bu incelemelerin şimdiki safhasında Ferruh Sanır'ın Mürted ovası tetkikine benzer bir sonuca varmıştır ki bu da orojenik hareketlerin üçüncü zamanda bitmediği ve dördüncü zamanda da yükselme, kubbeleşme hareketlerinin devam ettiği keyfiyetidir. Üçüncü zamanda başlayıp dördüncü zamanda durmayan indifal faaliyet neticesi, hasıl olan lavlarda dahi tektonik hareketlerin izleri tesbit olunmaktadır. Öğleden sonra, Prof. Dr. H. Louis'nin rehberliğiyle bir coğrafya gezisi yapıldı. Prof. Louis, Büyük Millet Meclisi yeni binası inşaatı ile Kayaş arasını birleştiren güzergâhta en üst miosen (pontien) den evvele ait Hatip Çayı vadisini tesbit etmiş bulunmaktadır. Chaput'nün *eski-Elma dağı serisi* dediği tortullar içinde kazılmış ve sonra neojen tortulları ile doldurulmuş bulunan bu vadinin kayalık tabanı yer yer takib olundu. Üst Cebeci bağlarının yukarısına gelindi. Burada profesör bu günkü Hatip çayı'nın sonradan neojen totulları üzerinde akarken Elma dağı tarafında vukua gelen

bir yükselmeye bağılı olarak ne suretle kuzeye doğru kaydığını ve şimdiki epijenik vadisini meydana getirdiğini delillerle ortaya koydu.

Nihayet, 28 Mayıs Cuma günü, hocamız Ali Macit Arda'nın *Vidal-de-Lablache ve eseri* hakkındaki konferansını dinledik. Konferansçı böylece coğrafyanın Fransa'daki tekâmülünü de anlatmış oldu: Bundan 25 yıl önce, 1918 de ölen Vidal-de-Lablache tarihçi olarak yetişmiş ve fakat Fransız coğrafyasına bu günkü istikametini vermiş olan büyük bir bilgidir. Kendisinden evvel, coğrafya Fransa'da bilim mertebesinde değildi. Üniversitelerde müstakil bir kürsüsü de yoktu. Resmen coğrafya profesörü ünvanını ilk taşıyan bu bilgidir. *Annales de géographie* gibi kuvvetli bir coğrafya dergisinin müessisi olan Vidal-de-Lablache çok eser yazmamış ve fakat kuvvetli fikirleriyle kuvvetli talebe yetiştirmiştir. Kendisinin hazırlamış olduğu plâni tahakkuk ettirerek 22 ciltlik büyük *Géographie Universelle*'i vücade getiren talebesidir. Kendisini takibeden bu bilginler gurubu mevzii coğrafya araştırmalarının mükemmel örneklerini vermişlerdir. Fransa'da, talebelerine nasihattan ziyade örnek veren Vidal-de-Lablache kadar, coğrafyayı doğru yola sokmak için uğraşan olmamıştır. Yeni ve mevzii coğrafyanın kurucularından birini, bu değerli şahsiyeti yakından tanımak çok faydalı olur.

Coğrafya meslek haftası Danyal Bediz'in *Süveyş kanalı* konferansından sonra kapandı. Danyal Bediz berzahta kanal açmak için

ilk çağdan itibaren yapılan teşebbüsleri ve nihayet Fransız konsolosu F. de Lesseps'in meydana getirdiği şirket tarafından bu işin tahakkukunu (1869) anlattı ve kanalın ulaşımındaki önemini ve yerini gösterdi.

Meslekî konferanslar dışında, Kurum Merkez Heyeti yıllık toplantılarını yaptı. Sonuncusu Kurumun Başkanı Maarif Vekilimiz Hasan-Âli Yücel'in huzuruyla yapılan bu toplantılarda İdare Heyeti raporu ve yeni bütçe tetkik ve kabul edilmiştir. Hatırası saygıyla anılan Faik Sabri Duran'ın yerine umumî Merkez Heyeti Üyeliğine Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Umum müdürü Sayın Hadi Yener getirilmiştir.

Yukarıda çalışmalarını hülâsa ettiğimiz Coğrafya Kurumu'muzun meslek haftası memleketimizde hakikî bir fikir hareketi olmuştur. Ankara'da bulunan, coğrafya ile ilgili bilim ve idare adamları, Yüksek okullar talebesi bu konferansları ve konferanslardan sonra yapılan canlı münakaşaları takibetmişlerdir. Bu konuşmalar modern coğrafyanın karakterini, jeoloji ile coğrafyanın sıkı bağlarını iyice belirtmiştir. 1931 Paris, 1938 Amsterdam uluslar arası kongrelerini görmüş biri sıfatıyla, topladığı ilgi bakımından, meslek haftasının küçük ölçüde bir coğrafya kongresi intibai verdiğini söylemekten zevk duyuyorum. Gelecek yıllarda, her bakımdan daha mükemmel olmasını dilediğimiz bu bilim tezahürü, yarattığı dostluk havası, canlı ve hararetle fikir mübadelesi ile iştirak edenlerde unutulmaz bir hatıra olarak kalacaktır.

Cemal ALAGÖZ
Coğrafya Doçenti

Fakültemizde İlmî Çalışmalar

Son iki ay zarfında Fakültede iki doçentlik Habilitasyonu verilmiştir :

Habilitasyon yapanın adı	Konusu	Tarihi	Juri Heyeti
Adile Ayda	Ahmet Haşim ve Sembolizm Takrir : Mme de Staël'in Fransız Edebiyatındaki rolü.	13. V. 1943	Prof. J. Camborde Prof. J. Kılıçel Prof. N. H. Onan
Dr. Niyazi Çitakoğlu	Ceyhan vadisinde geomorfolojik Araştırmalar. Takrir : Ege bölgesi.	9. VI. 1943	Prof. Dr. H. Louis Prof. H. S. Selen Prof. Dr. Ş. A. Kansu

Son iki ay içinde Fakülte ilmî yardımcılarında üç doktor namzedimiz daha doktoralarını vermişlerdir; yeni doktorlarımızı da tebrik ederiz.

Doktora yapanın adı

adı	Konusu	Tarihi	Jüri Heyeti
Cahit Kınay	Phrygiaka, Phryg Arkeolojisi üzerine yeni çalışmalar	1. VI. 1943	Dekan Prof. Dr. Ş. A. Kansu Prof. R. O. Arık Prof. Dr. G. Rohde Prof. Dr. H. Güterbock Doç. Dr. H. Demircioğlu Doç. Dr. E. Akurgal
Selâhattin Çetintürk	Osmanlı İmparatorluğunda Yörük sınıfı ve hukukî Statüleri	25. VI. 1943	Dekan Prof. Dr. Ş. A. Kansu Prof. Dr. M. F. Köprülü Prof. N. Lugal Prof. A. İnan Prof. Dr. A. N. Kurat
Emin Bilgiç	Kapadokya tabletlerine göre Anadolu kavimleri üzerinde Araştırmalar.	28. VI. 1943	Dekan Prof. Dr. Ş. A. Kansu Prof. Landesberger Prof. Dr. H. Güterbock Doç. Dr. H. Demircioğlu.

Bu sayıdaki bazı yanlışları özür dileyerek düzeltiriz.

<u>Sahife</u>	<u>Satır</u>	<u>Yanlış</u>	<u>Doğru</u>
13	34	Angesichts	Angesicht
14	4	14	15
14	Not. 1	8.64	S. 64
15	40	Werbeu	Werben
16	7	zusichern	zu sichern
16	12	Gortschakoff	Gortschakoffs
12	12	würden	würde
19	26	damalis	damaligen
19	27	vor ihnn	von ihm
19	28	yesagt	gesagt
19	39	Deiches	Reiches
37	37	Ambrosio	Ambrogio
39	19	Mikelanjelo	Michelangelo
84	2	alar	ama-nı
87	Not. 1 ve 10	APAW	ABAW
87	Not. 6 ve 7	SPAW	SBAW